

Minuta ședinței Consiliului Consultativ din 14 martie 2006

14 Martie 2006, 09.00-12.00

Introducere

Președintele ANRC urează bun venit participanților și precizează că este o ședință comună a celor 3 comisii, având în vedere tematica foarte largă. Dezbaterile vor fi înregistrate.

1. Adoptarea Agendei

Președintele ANRC atrage atenția asupra documentelor 1-rev1 (Agenda) și 2-rev1 (Lista documentelor), cerând observații. În lipsa oricăror remarci, agenda este adoptată în forma propusă de ANRC.

2. Minuta întâlnirii anterioare

Președintele ANRC atrage atenția asupra documentului 3 (Minuta întâlnirii din 18 octombrie 2005), circulat prin mijloace electronice, aprobat fără observații și inclus pe agendă spre informare.

3. Proiectul de decizie privind procedura de exercitare a dreptului de opțiune în vederea determinării obligațiilor financiare către ANRC și conducerea evidenței contabile distincte de către furnizorii de rețele sau servicii de comunicații electronice și furnizorii de servicii poștale

Președintele ANRC prezintă proiectul de decizie (documentul 4) și sinteza observațiilor primite (documentul 5). El arată că această decizie, mult așteptată de piața de comunicații, vine să completeze modificarea legislativă ce a avut loc în anul 2005, în sensul precizării cuantumului veniturilor care se ia în considerare la calcularea tarifului de monitorizare datorat de furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice. Începând de anul acesta, pe baza acestei decizii, fiecare operator are dreptul să opteze pentru calcularea acestui tarif ca procent din întreaga cifră de afaceri sau numai din veniturile obținute din serviciile de comunicații electronice, respectiv servicii poștale, cu condiția ca aceste venituri să fie auditate conform metodologiei propuse de ANRC.

După prezentarea proiectului, **Președintele** își exprimă disponibilitatea de a primi observații din partea celor prezenți.

La observația reprezentanților **Romtelecom** privind caracterul irevocabil al opțiunii unui operator, așa cum reiese din art.3, paragraful 7, **Directorul Juridic** menționează că furnizorii nu-și pot modifica opțiunea pentru determinarea obligațiilor financiare către ANRC aferente anului următor celui în care s-a exercitat dreptul de opțiune, care este de fapt anul pentru care se face opțiunea.

De asemenea, **Romtelecom** propune ca *Declarația privind veniturile din activități de furnizare de rețele sau servicii de comunicații electronice și/sau de servicii poștale* să fie

inclusă în situațiile financiare realizate de furnizori. Se propun mai multe modificări de formă în textul proiectului, menite să aducă o mai mare claritate.

Președintele ANRC ia act de aceste observații și arată că Autoritatea va analiza aceste recomandări și oportunitatea includerii lor în forma finală a deciziei.

4. Proiectul de decizie privind implementarea portabilității numerelor

Pentru prezentarea proiectului de decizie privind implementarea portabilității numerelor (documentele 6 și 7), **Președintele ANRC** dă cuvântul **Directorului de Reglementare Tehnică** al ANRC. Reprezentantul ANRC arată că s-a primit un număr mare de observații pe marginea acestui document, o parte dintre acestea fiind incluse în proiectul de decizie, iar altele urmând a fi discutate în cadrul grupului de lucru ce se va înființa după adoptarea deciziei pentru a stabili detaliile tehnice și economice necesare implementării portabilității.

Directorul de Reglementare Tehnică prezintă principalele modificări ale deciziei în urma recomandărilor transmise în cadrul consultării publice iar operatorii iau cuvântul pentru a face comentarii sau pentru a aduce precizări suplimentare.

Termenul pentru implementarea portabilității a fost stabilit, în urma observațiilor primite, la 9 luni de la data adoptării condițiilor tehnice și comerciale de implementare a portabilității numerelor.

Termenul în care se realizează portarea a fost stabilit la 10 zile lucrătoare de la depunerea cererii. În ceea ce privește stabilirea termenelor pentru etapele de portare, acestea nu au fost incluse în proiectul de decizie, urmând să fie stabilite de grupul de lucru.

Solicitarea Romtelecom de **eliminare** din cadrul categoriei de numere portabile a numerelor din domeniile **OZ=08 și OZ=09** a fost respinsă de ANRC întrucât Legea nr.304/2003 și Directiva 2002/22/CE nu fac distincția între numerele non-geografice mobile și numerele non-geografice din domeniile OZ=08 și OZ=09.

Reprezentanții **Romtelecom** fac precizări cu privire la condițiile tehnice de portare a numerelor non-geografice din propria rețea. Întrucât această categorie de numere este oferită de Romtelecom prin intermediul unei platforme care nu permite și rutarea în alte rețele a apelurilor către numere non-geografice, reprezentanții Romtelecom solicită ca implementarea portabilității acestor tipuri de numere să devină obligatorie după 1 ianuarie 2008 pentru a avea timpul necesar modernizării rețelei. ANRC va analiza aceste comentarii și va evalua oportunitatea includerii lor în forma finală a deciziei.

Reprezentanții **Mobifon** fac precizarea că toți operatorii vizați de implementarea portabilității numerelor sunt deja angajați în acest proces și vor înregistra aceleași costuri ca și Romtelecom, de aceea consideră că, dacă Romtelecom primește derogări de la termenul ce va fi stabilit prin decizie, toți ceilalți operatori ar trebui să se bucure de aceleași reglementări.

În ceea ce privește **metoda de rutare**, operatorii au fost în mare majoritate de acord cu All Call Query (ACQ), iar unii dintre furnizori au propus ca metoda de rutare să fie Onward Routing (OR). ANRC a decis ca grupul de lucru să stabilească situațiile specifice în care se poate aplica OR. Cu privire la metodele de rutare, reprezentanții Romtelecom consideră că nu ar exista un conflict în utilizarea a două metode și că ACQ și OR ar putea fi folosite în paralel.

ANRC a stabilit ca **informațiile de rutare** să fie transmise prin intermediul adreselor concatenate, iar structura numerelor de rutare să fie stabilită în cadrul grupului de lucru.

Deși **Mobifon** își susține propunerea ca **baza de date** să fie operată de un terț desemnat de către operatori sau de grupul de lucru, președintele ANRC arată, că pentru a accelera procesul de implementare a portabilității numerelor și pentru o completă transparență, Autoritatea va organiza o licitație publică deschisă pentru desemnarea operatorului care va opera baza de date și va controla și supraveghea îndeplinirea obligațiilor ce revin furnizorului desemnat.

De asemenea, au fost eliminate paragrafele referitoare la interdicția furnizorului acceptor de a oferi abonaților care au numere portate condiții contractuale mai avantajoase decât abonaților proprii.

Deși reprezentanții industriei au solicitat ca, în urma încetării furnizării de către furnizorul acceptor a unui serviciu oferit prin intermediul unui număr portat, numărul portat să poată fi utilizat și realocat de acesta, ANRC a arătat că nu poate fi de acord cu această solicitare, întrucât ar fi încălcate prevederile LURN, numărul portat urmând a se întoarce la furnizorul donor.

Totodată s-a stabilit ca, în 5 luni de la stabilirea condițiilor tehnice și comerciale de furnizare a serviciului de portabilitate, să se modifice în consecință și acordurile de acces și interconectare încheiate între furnizori.

Ca urmare a recomandărilor de completare a **cererii de portare**, ANRC a stabilit ca grupul de lucru să determine informațiile care vor fi incluse în cererea de portare. În ceea ce privește **cazurile în care operatorii au dreptul de a refuza o cerere de portare**, ANRC consideră că și în cazul existenței unor datorii ale abonatului către furnizorul donor sau în cazul în care contractul a fost încheiat pe o perioadă determinată și nu s-a încheiat, precum și în cazul suspendării furnizării serviciului pentru numărul respectiv, operatorul are aceleași mijloace pentru a-și recupera creanțele de la abonat ca și în condițiile anterioare introducerii portabilității, acestea nefiind motive suficiente pentru respingerea unei cereri de portare. La observațiile **Mobifon** și **Orange** care susțin necesitatea ca decizia să specifice mai clar că trecerea unui abonat de la un operator la altul se va face cu acoperirea și achitarea de către utilizator a obligațiilor bănești decurgând din contract, ANRC arată că va analiza oportunitatea detalierii art.15 alin.2, deși consideră că această prevedere acoperă cazurile identificate de industrie. Mai mult, **Directorul Juridic** al ANRC precizează că decizia privind implementarea portabilității numerelor are în vedere reglementarea raporturilor juridice legate strict de procesul de portabilitate și nu își propune să stabilească reguli pentru situații care exced sfera acestor raporturi juridice, precum disfuncționalitățile apărute în relația contractuală dintre abonat și furnizorul donor.

Pentru a prezenta chestiuni legate de **costurile serviciului de portabilitate**, ia cuvântul **Directorul de Reglementare Economică** al ANRC, care precizează că unele din aceste costuri vor fi recuperate prin anumite tarife iar altele vor fi suportate de unul dintre operatorii implicați.

În ceea ce privește **costurile de portare** a fiecărui număr, furnizorul donor își va recupera aceste costuri de la furnizorul acceptor prin intermediul tarifului de portare, care nu va putea depăși un nivel maxim stabilit de ANRC la 11 euro pentru portarea unui număr non-geografic mobil și 13 euro pentru portarea numerelor geografice sau non-geografice altele decât cele mobile. Aceste costuri au fost stabilite prin metoda benchmark, pe baza informațiilor din al 10-lea Raport al Comisiei Europene din anul 2004.

Totodată, furnizorii care generează apeluri și care au ales OR ca metodă alternativă de rutare vor suporta toate costurile de rutare, respectiv tariful de terminare a apelurilor către

operatorul acceptor, tariful de tranzit dacă este cazul, tariful de utilizare a funcțiilor de portabilitate și alte tarife determinate de rutarea suplimentară a apelurilor.

În ceea ce privește **tarifele pentru utilizatorii finali**, ANRC nu a considerat oportună reglementarea acestor tarife, având în vedere că furnizorii acceptori au interesul de a minimiza aceste tarife pentru a atrage cât mai mulți abonați în rețeaua proprie. Directorul de Reglementare Economică a adăugat că în cazul în care utilizatorii finali vor sesiza ANRC cu privire la accesibilitatea acestor tarife, ANRC va investiga aceste situații de la caz la caz și se va pronunța în mod individual.

În ceea ce privește **modalitatea de tarifare a apelurilor către numerele portate**, având în vedere că s-a optat pentru metoda ACQ, ANRC consideră că tarifarea apelurilor către numerele portate trebuie să se realizeze în funcție de tariful de terminare în rețeaua furnizorului acceptor. Atunci când un furnizor care originează apeluri decide să folosească metoda OR, acesta va putea percepe utilizatorilor finali tariful cel mai mic dintre tariful cu amănuntul aferent apelurilor către rețeaua furnizorului acceptor și cel aferent apelurilor către rețeaua furnizorului donor inițial. Această metodă de tarifare va stimula realizarea investițiilor necesare pentru a migra cât mai repede de la metoda OR către metoda ACQ.

Mobifon susține că stabilirea tarifelor maxime pentru piața de gros s-a făcut în mod eronat, tarifele cuprinse în al 10-lea Raport, avute în vedere pentru stabilirea benchmark-ului, fiind tarife cu amănuntul. **Directorul de Reglementare Economică** al ANRC susține și demonstrează că tarifele sunt stabilite pe baza unor tarife de gros, și anume cele indicate în Raportul al 10-lea, la pagina 53.

Reprezentanții **ANISP** își arată susținerea pentru implementarea portabilității numerelor la data de 1 ianuarie 2007.

Înainte de pauză, președintele ANRC îl prezintă pe dl. **Olivier Pascal**, reprezentantul DG INFSO din cadrul Comisiei Europene însărcinat cu monitorizarea României pe probleme de comunicații și tehnologia informației, prezent la această reuniune. Domnul Olivier Pascal declară că România a fost și este un exemplu strălucit pentru țările candidate la Uniunea Europeană în ceea ce privește reglementarea pieței de comunicații electronice. Interconectarea, orientarea pe costuri a tarifelor precum și separația contabilă sunt reglementări importante care oferă operatorilor alternativi posibilitatea de a intra pe piață și de a fi competitivi. Domnul Olivier Pascal consideră că interconectarea este cheia competiției și că această măsură de reglementare trebuie tratată în corelație cu rebalansarea tarifelor cu amănuntul. În încheiere, domnul Olivier Pascal își exprimă încrederea că România va reuși să implementeze toate măsurile necesare în vederea integrării europene.

Președintele ANRC îi mulțumește domnului Pascal pentru încurajări și îi dă cuvântul **vicepreședintelui ANRC** pentru prezentarea proiectului Planului de acțiuni (documentul 8) și a sintezei observațiilor (documentul 9rev1).

5. Proiectul planului de acțiuni al ANRC pentru anul 2006

Vicepreședintele ANRC arată că Planul de acțiuni al ANRC pentru anul 2006 este structurat, la fel ca și anul trecut, pe obiective, programe și acțiuni și subliniază că pentru anul 2006 se pot distinge în activitatea de reglementare două categorii de măsuri. Prima categorie vizează creșterea gradului de transparentă și de predictibilitate a măsurilor de reglementare prin adoptarea în cursul acestui an a unui document de strategie a reglementării sectorului de comunicații electronice pentru perioada 2007 – 2010 și prin elaborarea unui plan operațional de revizuire a piețelor relevante, aplicabil pe aceeași durată. Măsurile incluse în cea de-a doua categorie au ca scop continuarea procesului de

reglementare pentru atingerea obiectivelor principale ale ANRC, promovarea concurenței și protejarea intereselor utilizatorilor finali. În vederea promovării concurenței, în anul 2006 ANRC și-a propus ca priorități:

- stabilirea tarifelor de terminare a apelurilor în rețelele mobile ale Mobifon și Orange România;
- adoptarea amendamentelor la Oferta de Referință pentru Accesul la Bucla Locală (ORA);
- adoptarea reglementărilor referitoare la portabilitatea numerelor;
- stabilirea unui mecanism de control în vederea rebalansării tarifelor cu amănuntul ale Romtelecom;
- revizuirea Oferta de Referință pentru Interconectare (ORI);
- monitorizarea implementării serviciului de preselecție a transportatorului.

În vederea promovării intereselor utilizatorilor finali, ANRC va continua în 2006 implementarea serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice și în domeniul serviciilor poștale și va intensifica acțiunile de informare și educare a utilizatorilor.

De asemenea, ANRC va continua și va îmbunătăți activitatea de monitorizare a respectării obligațiilor impuse prin deciziile adoptate.

În continuare, vicepreședintele ANRC prezintă principalele categorii de observații transmise de către industrie pe marginea proiectului planului de Acțiuni al ANRC.

S-a evidențiat necesitatea includerii unor activități având ca scop definirea și analiza **pieței de gros a accesului și originării apelurilor în rețelele publice mobile** în vederea facilitării intrării pe piață a operatorilor mobili virtuali, însă ANRC consideră că nu se justifică alocarea cu prioritate a resurselor ANRC în anul 2006 pentru evaluarea acestei piețe.

O altă categorie de observații se referă la analiza și definirea **pieței de gros a accesului la rețelele publice de telefonie fixă ale operatorilor alternativi** în vederea terminării apelurilor. Vicepreședintele ANRC precizează că această piață nu se regăsește ca atare printre cele 18 piețe incluse în Recomandarea Comisiei Europene, iar în urma analizelor de piață efectuate în anul 2004, nu s-a constatat că ar fi îndeplinite criteriile pentru a fi identificată ca fiind o piață relevantă specifică.

În cazul **pieței de gros pentru accesul la Internet în bandă largă (accesul de tip bitstream)**, analizele efectuate de ANRC au arătat că este vorba de o piață nouă, în formare, și ca atare nu pot fi aplicate cu precizie criteriile necesare realizării unei analize de piață complete.

Vicepreședintele ANRC subliniază faptul că Autoritatea va elabora în cursul acestui an un plan de revizuire a definițiilor piețelor relevante specifice, precum și a situației concurențiale pe aceste piețe, care va lua în considerare și observațiile primite în cadrul acestei consultări.

Strategia de reglementare a sectorului de comunicații electronice va fi elaborată în urma unor consultări publice pentru care este extrem de importantă participarea substanțială a industriei. Acest proces va demara cu lansarea spre consultare a unui document de tip *call for input* prin care Autoritatea va propune o structură a abordării strategice și va formula o serie de întrebări care vor permite identificarea aspectelor relevante pentru determinarea obiectivelor strategice și a indicatorilor de performanță pentru atingerea acestora. Strategia de reglementare propusă de ANRC va respecta principiile și va ține cont de direcțiile de dezvoltare a sectorului de comunicații electronice, așa cum sunt incluse în politica de Guvernului României în acest domeniu și va urmări

îndeplinirea funcțiilor și atingerea obiectivelor generale ale ANRC, așa cum sunt definite de Ordonanța nr.79/2002.

Vicepreședintele ANRC precizează că un punct foarte important din Planul de acțiuni se referă la **adoptarea deciziei de revizuire a ORA**, măsură anunțată pentru trimestrul I 2006. ANRC a menționat în sinteza observațiilor faptul că în cadrul acestei decizii are în vedere și abordarea problemelor de acces la bucla locală generate de instalarea de echipamente de tip ONU în rețeaua de acces a Romtelecom, însă dorește să revină asupra acestei precizări. Având în vedere nivelul ridicat de complexitate al problemei ONU-rilor, necesitatea consultării extinse a tuturor părților implicate cu privire la posibilele soluții, precum și impactul deciziilor luate în această problemă asupra viitorului model de reglementare a NGN în România, ANRC a decis, la o analiză suplimentară, să nu opereze schimbări radicale vizând reglementarea problemelor legate de ONU în proiectul de decizie anunțat pentru trimestrul I, pentru a nu întârzia adoptarea acestei decizii. Reprezentantul ANRC preconizează că această decizie va fi adoptată în cadrul următoarei reuniuni a Consiliului Consultativ, care va avea loc la începutul lunii aprilie 2006. Conștientizând urgența și gravitatea problemelor pe care le ridică această nouă arhitectură a rețelei de acces a Romtelecom, ANRC solicită participarea industriei la identificarea celor mai bune soluții de reglementare a problemelor de acces la bucla locală generate de instalarea de echipamente de tip ONU, în cadrul unui grup de lucru ale cărui dezbateri vor debuta la începutul lunii aprilie, urmând ca o decizie în acest sens să fie adoptată în trimestrul al III-lea al acestui an.

În urma observațiilor primite, ANRC va analiza oportunitatea impunerii unui termen maxim de negociere a acordurilor de interconectare cu operatorii mobili, va publica pe pagina sa de Internet un raport privind contribuțiile la Fondul pentru serviciul universal și compensarea costului net al furnizării serviciului universal în perioada 2004-2005 și va intensifica activitățile de monitorizare și control a pieței. În ceea ce privește implementarea serviciului universal, ANRC își propune pentru anul 2006 instalarea a minimum 200 de telecentre și lansarea unei licitații-pilot pentru instalarea de telefoane publice cu plată.

După prezentarea celor două documente, **Vicepreședintele ANRC** solicită comentarii din partea participanților.

Romtelecom mulțumește ANRC pentru ocazia oferită de a dezbate Planul de acțiuni pe 2006 al instituției și apreciază că piața de comunicații electronice s-a dezvoltat spectaculos din anul 2003, momentul liberalizării. De asemenea, Romtelecom solicită urgentarea orientării pe costuri a tarifelor de interconectare practicate de către cei doi operatori mobili Mobifon și Orange, precum și sincronizarea reglementărilor privind rebalansarea și preselecția transportatorului. Totodată, Romtelecom își arată disponibilitatea de a participa la consultările lansate de ANRC și susținerea pentru elaborarea strategiei de reglementare a sectorului de comunicații electronice.

6. Diverse

Președintele anunță că următoarea reuniune a Consiliului Consultativ va avea loc în jurul datei de 4 aprilie 2006.

Constatând că nu mai sunt alte chestiuni de discutat, **Președintele** mulțumește încă o dată participanților pentru prezență și declară ședința închisă.